

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 234. An & qualiter affinitas orta ex incestuosa copula cum consanguinea uxoris, adeoque superveniens Matrimonio, impediatis, dirimens Matrimonium contractum, probandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

pula licita, uti constat ex *cit. c. non debet.* ubi ex causa affinitatis non distinguendo, inter ortam ex copula licita & ortam ex copula illicita impedimentum dirimens matrimonium statuitur usque ad quartum gradum inclusivè. Verùm hodie ex decreto Trid. *sess. 24. c. 4. de reform. mat.* impedimentum hoc affinitatis ex copula illicita restrictum est ad secundum gradum. Sic Titius fornicatus cum Caja contrahere nequit matrimonium cum Cajæ sorore, patruela, consobrina, matertera, validè tamen cum Cajæ consanguineis in tertio gradu; et si enim & in hoc & ulterioribus gradibus sit affinitas reipsa, non est tamen juridica, seu quò ad effectus juris & vim impediendi matrimonium.

Quest. 233. Num affinitas ex copula illicita dirimat quoque sponsalia.

1. Resp. Primò: Affinitas orta ex copula illicita ob eandem rationem & intra eundem gradum, ob quam & in quo dirimit matrimonium, dirimit etiam sponsalia contrahenda & contracta de futuro. Sanch. *L. 7. d. 67. num. 7. & 8.* & ex eo Pirh. *ad Tit. de eo, qui cognov. consang. uxor. num. 21.* juxta *c. veniens. cod.* siquidem sponsalia de futuro nihil sunt, quam futurarum nuptiarum promissio; talis autem affinitas orta ex fornicatione cum consanguinea sponsæ impedit, ne talis promissio possit impleri; cum, ut dictum, inter affines in gradu prohibito contrahi validè nequeat matrimonium. Porro, quòd cognoscens consanguineam sponsæ fiat inhabilis etiam ad contrahendum matrimonium cum quavis alia, juxta *c. 1. de eo, qui cognovit.* importat solum impedimentum impediens respectu aliarum sponsæ non consanguinearum, in quo Episcopus dispensare potest, ut Pirh. *ad eund. tit. num. 9.* Verùm dicta impedimenta impediencia ex crimine non esse amplius in usu, dictum est supra.

2. Resp. Secundò: Affinitas ex copula incestuosa seu illicita superveniens sponsalibus contractis de præsentis seu matrimonio etiam rato tantum non solvit illud, juxta *c. discretionem. de eo qui.*

Quest. 234. An & qualiter affinitas orta ex incestuosa copula cum consanguinea uxoris, adeoque superveniens matrimonio impediatur petitionem debiti.

1. Resp. Primò: Attento jure antiquo seu ante Trident. sicut talis copula dirimebat matrimonium contrahendum usque ad quartum gradum, ita etiam intra eundem gradum contracta impediatur petitionem debiti. Castrop. *d. 3. p. 4. §. 6. num. 1.* à quo jure recedendum non esse; cum in jure novo ejus correctio seu restrictio nulla quò ad hanc petitionem debiti reperitur. Siquidem Trident. restringens affinitatem ad gradum secundum, nullam de privatione debiti mentionem fecit; adeoque adhuc contractam ex illicita copula affinitatem intra dictum quartum gradum impedire petitionem debiti, docent Comit. *L. 1. respons. mor. q. 136.* & alii apud Sanch. *L. 7. d. 15.* Verùm contrarium, nempe restricta affinitate ad secundum gradum, quò ad contrahendum matrimonium, eo ipso quoque ad illum gradum restringi debitum petendi privationem, tenent cum communi Sanch. *L. 9. d. 27. num. 14.* Gutt. *de mat. c. 99. in fine.* Castrop. *cit. §. 4. num. 2.*

Ponc. *L. 7. c. 33. in fine.* sic referens decisum à S. Cong. Concil. Ratio est, quòd privatio petendi debitum imponitur in pœnam incestuosæ copulæ; sublato autem impedimento contrahendi matrimonii ob copulam habitam cum consanguineis uxoris in tertio & quarto gradu, copula illa non est incestuosa.

2. Limitatur dicta responsio, nempe quòd incestuosus ille, seu cognoscens consanguineam uxoris non privetur jure petendi debitum. Primò, si ignoravit esse consanguineam; vel etiam, dum scivit esse consanguineam, ignoravit tamen esse consanguineam in primo vel secundo gradu, eò quòd tunc non committat incestum (intellige formalem) adeoque etiam non incurrat pœnam tali incestui statutam. Sanch. *L. 7. d. 15.* Laym. *L. 5. tr. 10. p. 3. c. 1. num. 14.* Castrop. *num. 3.* Secundò si per violentiam conjux fuerit cognita à consanguineo mariti, adhuc poterit petere debitum. Laym. Castrop. *LL. cit.* propter eandem rationem. Tertio, juxta probabilem, si per metum gravem cadentem in virum constantem copula illa incestuosa fuerit extorta; eò quòd, cum hac pœna inducta sit jure ecclesiastico, non videatur ita coactè peccanti imposita; ita cum Soto *in 4. d. 37. q. un. a. 2.* Castrop. Laym. *LL. cit.* Ponc. *L. 10. c. 7. num. 6.* quam sententiam licet Sanch. probabilem & pietate plenam dicat, sequitur tamen contrariam. *L. 9. d. 31. num. 4.* Quarto secundum Sylv. *v. luxuria. q. 4. dicto. 2.* Angel. *v. incestus. num. 4.* Sa *v. matrimonii imped. dirim. num. 1.* si incestus sit occultus. Sed meritò id rejiciunt omnes alii. Sanch. *l. c. num. 3.* Gutt. *q. can. L. 1. c. 22. num. 8.* Castrop. Laym. *LL. cit.* cum Gl. *in c. qui dormierit. v. neutrum. 32. q. 7.* ex nullo enim textu colligitur, incestum talem debere esse publicum ad contrahendum impedimentum hoc; & sanè, si hoc verum, rarò contraheretur. Sed neque sententia Judicis ad hoc requiritur. Sanch. Laym. Castrop. *LL. cit.* Quintò limitatur cum Soto *l. c. a. 2.* Gutt. *l. c. c. 23.* Sanch. *L. 9. d. 7. num. 1.* Castrop. *num. 4.* Laym. *num. 15.* ita ut incestuosus conjux quandoque petere possit debitum, ne nunquam petendo veniat in suspicionem admitti sceleris, aut ne alter conjux exponatur periculo incontinentiæ, vel credat, se minus diligi; cum hæc sit lex ecclesiastica, quæ cum tanto rigore credenda non sit obligare. Sextò, ut obtenta de super dispensatione (ad ejus impetrationem nullus consensus innocentis, etiam conscii delicti requiritur; ut cum Sanch. *l. c. d. 6. n. 10.* Castrop. *n. 5.*) ita integrè recuperetur jus petendi debitum, ac si nulla unquam contracta affinitas; quam dispensationem jure ordinario, saltem per consuetudinem acquisito, concedere potest Episcopus. Laym. Castrop. *LL. cit.* Sanch. *L. 8. d. 4. num. 4.* uti etiam ex privilegio Papæ superiores societatis, & quibus ipsi commiserint. *in privileg. Societatis, v. dispensatio.*

3. Resp. Secundo: Quod attinet innocentem, dubium non est, quin is petere possit debitum, & hoc ei reddendum; cum sine sua culpa suo jure privari nequeat. *cit. c. discretionem.* adeoque affinitas post matrimonium iniquè contracta nocere non debet ei, qui iniquitatis particeps non fuit. *c. fraternitatis. de eo, qui cognov. consang.* Reddere tamen ipsa incestuosa, adeoque iniquè petenti, non tenetur, eò quòd ista illius petitio sit nulla, utpote facta à non habente jus petendi. Gl. *in c. nusse. 30. q. 1. v. defraudaretur.* Covar. *4. decret. 2. p. c. 7. §. 2.*

§. 2. num. 5. Sanch. *L. 9. d. 6. num. 8.* Castrop. num. 7. Sed & si aliquando annuerit ejus petitioni, non tamen exinde obligatus est deinceps illi petenti illud reddere; quia per hoc ipse non est liberatus hac poena, nempe privatione juris petendi, neque innocens eam illi remittere potest. Castrop. *l. c.* Sanch. num. 9. Posse tamen innocentem licite reddere debitum, etsi nocens illud inique petat, docent Castrop. *l. c.* Laym. *cit. num. 15.* Sanch. num. 12. & c. contra alios; cum enim innocens jus conjugale plenissime possideat, potest eo uti petendo & reddendo debitum, ut Laym. perinde, ac si nulla affinitas subesset, ne ex culpa alterius gravetur. Sed & potest id absque eo, quod cooperetur culpae alienae; siquidem copula illa secundum seilicet non est, sed solum quod ab incestuoso petitur, jam verò illi petitioni innocens non cooperatur formaliter, quia nocentem ad petitionem non instigavit; sed solum copulae petitae; ita Castrop.

4. Porro illud hic notandum primò, quod cognoscens consanguineam sponsae suae de futuro in primo vel secundo gradu, etsi incestuosus per hoc non sit, contrahat tamen affinitatem cum propria sponsa, ac ita impedimentum dirimens, ita ut sine dispensatione jam amplius cum ea contrahere nequeat matrimonium; sed neque consanguineam sponsae à se carnaliter cognitam in uxorem ducere potest, si est in primo vel secundo gradu consanguinea sponsa, cum jam per precedentia sponsalia contraxerit impedimentum publicae honestatis respectu dictae consanguineae; non tamen impeditur ducere etiam quamcumque, etsi consanguinea illa cognita fuerit in primo gradu, quia tale impedimentum, etsi olim fuerit, modò consuetudine abrogatum est. Et hæc secundum dicta in antecedentibus.

5. Notandum secundò: Pari modo copulam habitam cum cognata spiritali vel legali uxoris, cum non sit incestus (utpote qui est consanguineorum & affinium conjunctio, quales non sunt cognati spiritalis & legales) Pirh. *ad tit. de eo, qui cognov. consang. num. 20.* Nav. *consil. 4. cons. 2. tit. eod. num. 6. & 8.* ita etiam non causat affinitatem, & consequenter non impedit matrimonium, aut etiam petitionem debiti.

Quaest. 235. An & qualiter impedimentum affinitatis dirimens matrimonium contractum, probandum sit?

1. Resp. Primò: Matrimonium ex hoc capite impeti non debet, nisi impedimentum hoc sit publicum, aut idoneis testibus probetur; uti expressè dicitur *c. de illo. de eo, qui cognov.*

2. Resp. Secundo: Tametsi ad impediendum matrimonium contrahendum unus testis plene probet, eique asserenti hoc impedimentum (idem est de alio quovis impedimento) creditur; quia tunc agitur de vitando peccato, ne impediti & inhabiles contra Ecclesiae prohibitionem contrahendo peccent. Sanch. *L. 1. de sponsal. d. 7. num. 1.* cum Gl. *fin. in cit. c. de illo. & ibi.* DD. communiter; uno tamen solo asserente, subesse

impedimentum dirimens, conjuges contracto matrimonio separandi non sunt.

3. Resp. tertio: Licet conjuges ipsi ambo dicant, affinitatem inter eos contractam ante matrimonium, tamen hoc non dirimitur, nec separandi sunt, ut expressè habetur *c. super eo. de eo, qui cognov.* quia non creditur viro vel uxori, si confitentur in præjudicium matrimonii, statum autem eorum Confessione factæ pro matrimonio. Gl. *in cit. c. v. Confessionem.* Cur autem stetur confessioni conjugum asserentium matrimonium esse contractum, juxta *c. attestaciones. de despons. impub. & Gl. ibi v. evassisse.* Et non stetur eorum Confessione contra matrimonium ad illud dissolvendum vel separandum, ratio est; quia assertio illa pro matrimonio est eadem valde favorabilis, uti & ipsis contentibus & toti Republicæ, cujus interest matrimonium ejusque valorem defendi, ut liberis hominibus civitates repleantur, *L. 1. soluto matrimon. de contra confessio contra valorem matrimonii est valde odiosa, tum ob collusionem conjugum, ut habet textus *cit. c. super eo.* tum quia contentur in eare, in qua ipsi sibi præjudicare nequeunt; cum dissolutio matrimonii non dependeat à conjugum potestate. Ac denique quia talis dissolutio præjudicat proli & aliis bonis matrimonii. Barb. *in cit. c. super eo. Pirh. l. c. num. 17.* Neque his obstat, quòd post confessionem in jure seu judicio factam nihil quaeratur amplius, sed confessi pro judicatis habeantur. *L. post rem. ff. de re judic. juncta L. unie. c. de confess.* hoc enim verum est in iis, quæ ex confessione partium pendunt, & sunt in libera eorum potestate, at dissolutio matrimonii non pendet ab hominibus.*

4. Extenditur responsio, ut procedat, etiamsi confessioni amborum conjugum accedat rumor viciniæ confirmans tale impedimentum. Pirh. *l. c. num. 18.* ubi etiam cum Abb. *in cit. c. super eo. num. 3.* quod rumor viciniæ sit, quando pars aliqua, nempe tertia vel quarta, aliquid affirmat, in quo differt à fama publica, quæ proprie est, dum tota civitas aut viciniæ, vel major ejus pars aliquid evulgat. Rumor autem est quid minus, ut Gl. *in cit. c. super eo. v. confessionem in fine.* quàm fama, & non est sufficiens probatio sine testibus, Porro, quod hic notandum, fornicatio potest dici notoria sine alia probatione, dum Clericus publice tenet in domo concubinam vel feminam suspectam. Pirh. *l. c. num. 15.* Host. *in c. de illo. de eo, qui cognov. v. notorium.* Abb. *ibid. num. 3.* Alex. *num. 4.*

5. Resp. Quarto: Sed neque confessioni amborum creditur, si fiat ea confessio adversus aliud matrimonium, quod cum altero eorum prius initum asseritur, crederetur enim vel sic eorum testimonium in propria causa & in proprium eorum commodum, quod nullo jure concessum. Abb. *l. c.* Menoch. *de arb. cas. 103. num. 6.* Pirh. *l. c. num. 18.* qui etiam cum iisdem notat, quòd, si agatur de separatione tantum quòd ad thorum, credatur unius conjugis assertioni contra seipsum, v. g. si mulier confiteatur se commisisse adulterium, illi ejus confessioni creditur, ut à viro quòd ad thorum separetur,